

33. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2026.

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 3. razred gimnazije

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika trebaju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena upotreba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Državno povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Državnome povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora (svake čestice zadatka) tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljani prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

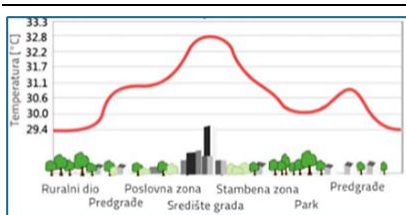
Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Državno povjerenstvo

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA, DIJAGRAMA I FOTOGRAFIJE.

3	
---	--

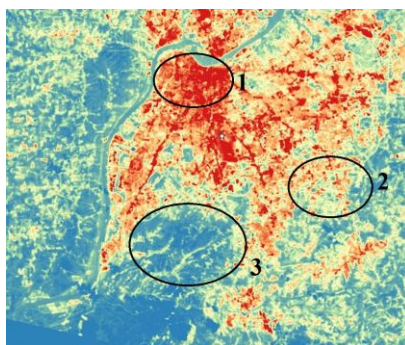
1. Hrvati koji su autohtono stanovništvo u velikom zaljevu uz granicu s Hrvatskom nazivaju se _____ Hrvati. Njihova je važna bratovština sv. _____ osnovana u gradu čije je ime _____ koji je i jedno od najvažnijih kulturnih središta Hrvata u Crnoj Gori. Spomenuti grad na priloženoj karti označen je brojem _____.

1

2

3

2	
---	--

2. Na **dijagramu** označenome brojem 1 prikazana je pojava/efekt čiji je naziv _____. Fizikalno svojstvo površine koje određuje količinu Sunčeva zračenja koju ona reflektira vidljivo na **fotografiji** označenoj brojem 2 nazivamo _____. Na priloženoj geografskoj **karti** označenoj brojem 3 dio grada u kojemu je jače izražen efekt s dijagrama 1 označen je elipsom i brojem _____.

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽITE POJMOVE UPISOM JEDNOGA SLOVA IZ DESNOGA STUPCA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOME STUPCU. DVA POJMA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU SE POVEZATI.

3	
---	--

3. Povežite lokaciju s vrstom tehnološkog zatajenja/havarije.

_____ Kyshtym	A) rudarsko-energetska
_____ Deepwater Horizon	B) industrijska
_____ Bhopal	C) informatička
	D) nuklearna
	E) pomorska

3	
---	--

4. Povežite opise s pripadajućim pojmovima.

Pojmovi

Opisi

_____ ekoremedijacija	A) Uklanjanje onečišćenja isključivo djelovanjem specifičnih gljiva.
_____ bioremedijacija	B) Uklanjanje određenih zagađivala iz tla pomoću biljnih vrsta koje ih mogu usvajati.
_____ fitoremedijacija	C) Spaljivanje otpada radi smanjenja koncentracije štetnih tvari.
	D) Korištenje prirodnih ili umjetnih močvara za smanjenje koncentracije zagađivala u vodi.
	E) Uklanjanje pojedinih vrsta kako bi se povećala održivost okoliša.
	F) Mikrobiološka razgradnja organskih spojeva u tlu i vodi.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE I KLIMATSKOGA DIJAGRAMA.

2	
---	--

5. Koji su od navedenih azijskih gradova supergradovi? Zaokružite slova ispred dvaju točnih odgovora.

- a) Guangzhou b) Hanoi c) Kuala Lumpur d) Shanghai e) Singapore

2

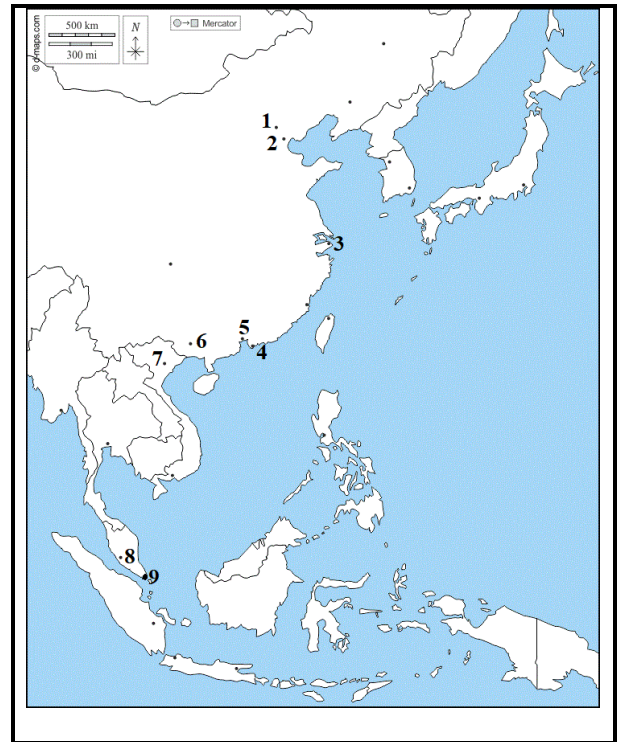
6. Supergradove iz prethodnoga zadatka upišite redom kako su navedeni u prethodnome zadatku te im dodajte brojčanu oznaku s priložene geografske karte.

Ime grada: _____,

brojčana oznaka na karti: _____

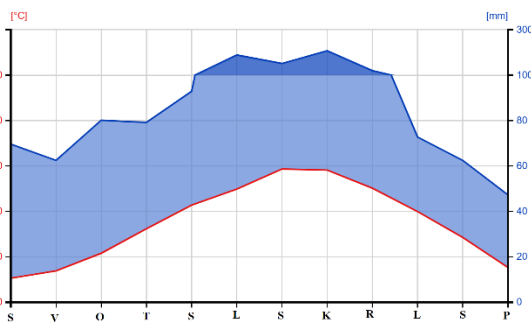
Ime grada: _____,

brojčana oznaka na karti: _____

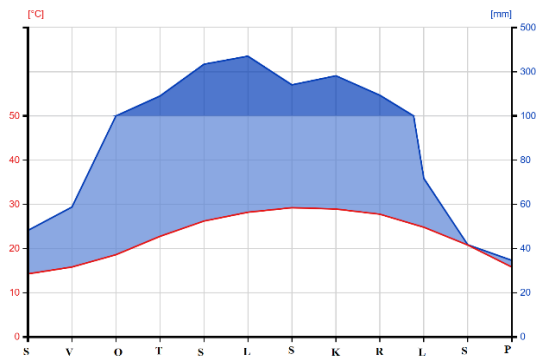

1

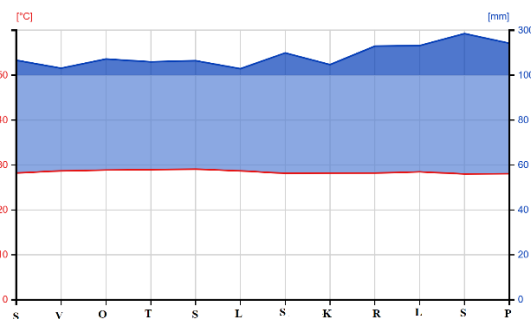
7. Koji se klimatski dijagram odnosi na brojem stanovnika najveći azijski supergrad? Broj _____.

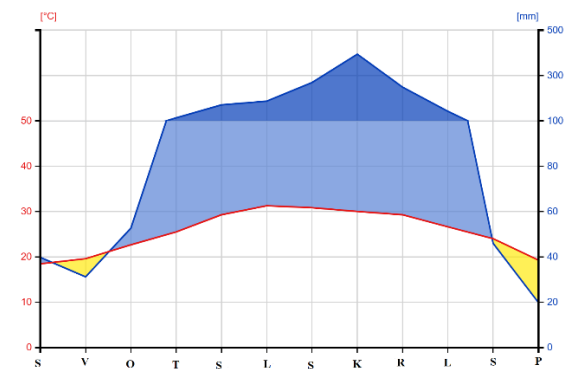
1

2

3

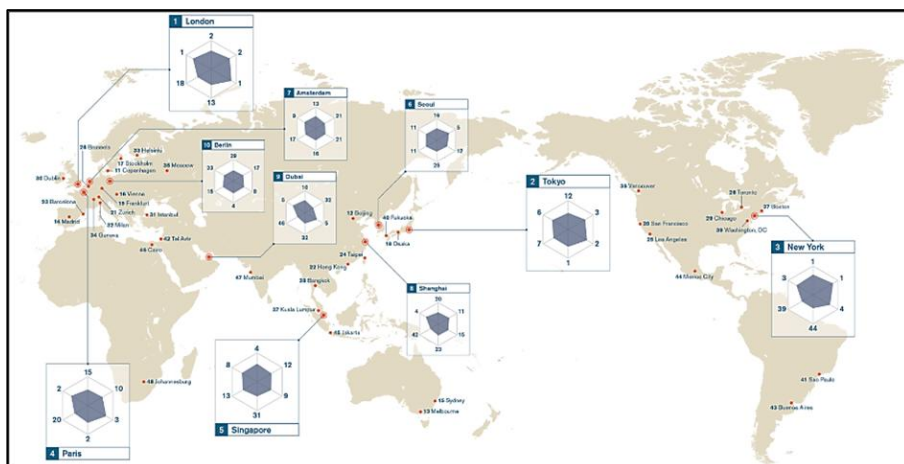
4

SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA. U SVAKOME OD SLJEDEĆIH TRIJU ZADATAKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽITE SLOVO ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

1

8. Što prikazuje priložena geografska karta (2025.)?

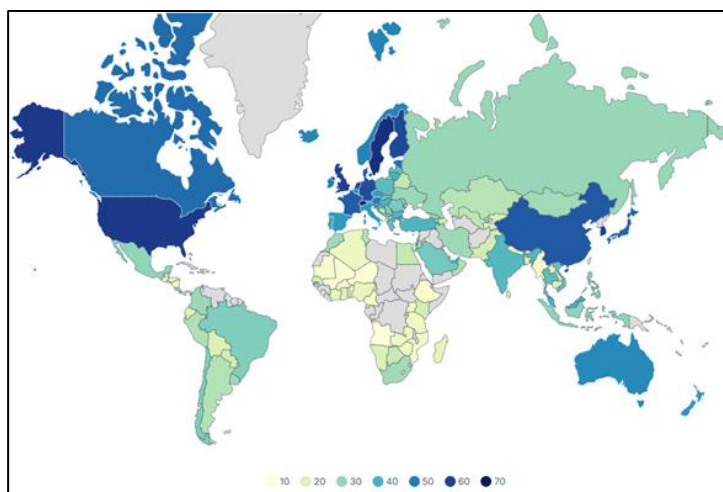
- a) svjetsku ljestvicu turističke posjećenosti gradova
- b) Global Power City Index
- c) indeks troškova života u svjetskim metropolama
- d) globalni indeks sigurnosti gradova
- e) indeks najinovativnijih gradova svijeta

1

9. Što prikazuje priložena geografska karta (2025.)?

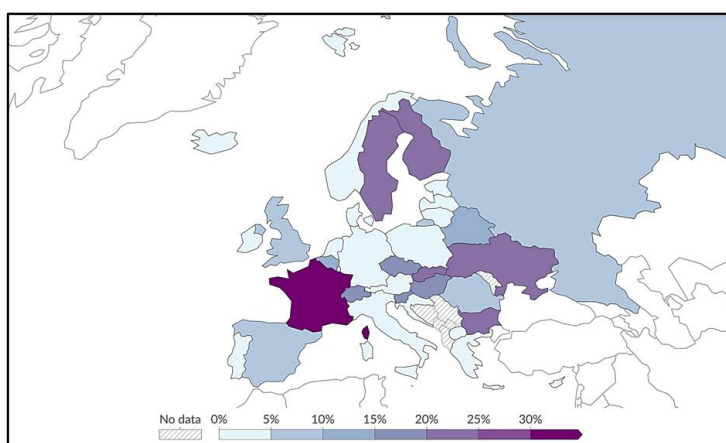
- a) indeks društvenoga razvoja
- b) globalni indeks konkurentnosti
- c) globalni indeks sigurnosti gradova
- d) indeks ekonomskih sloboda
- e) udio imigranata u stanovništvu

1

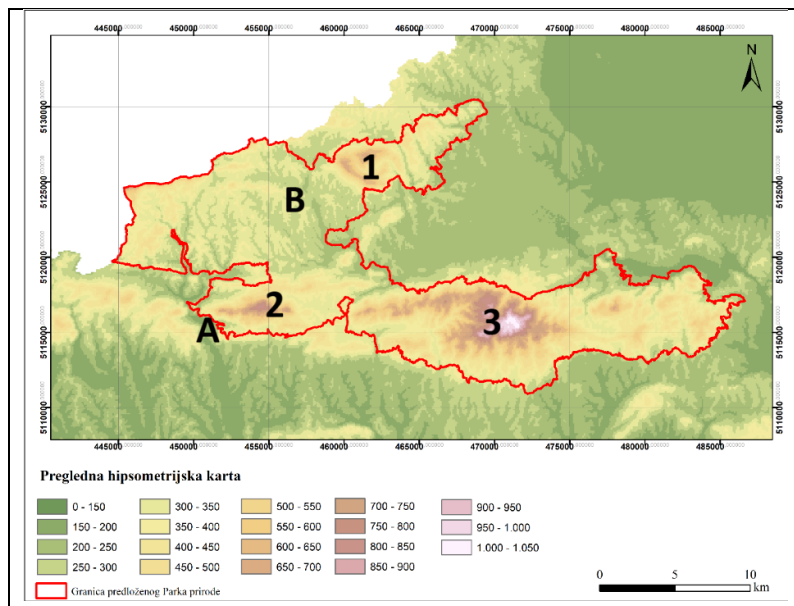
10. Što prikazuje priložena geografska karta Europe (2024.)?

- a) Energetski sustav temeljen na varijabilnim obnovljivim izvorima uz potrebu za znatnim balansiranjem elektroenergetske mreže.
- b) Model proizvodnje električne energije zasnovan na centraliziranim baznim postrojenjima velike instalirane snage i visoke energetske gustoće.
- c) Strukturu ovisnost o domaćim zalihama krutih fosilnih goriva i termoeenergetskom sektoru.
- d) Iskorištavanje reljefno-hidroloških potencijala kroz akumulacijske i protočne hidroelektrane.
- e) Energetsku tranziciju oslonjenu ponajprije na prirodni plin kao prijelazno gorivo.

2

11. Na priloženoj geografskoj karti prikazano je područje novoproglašenoga zaštićenoga područja Parka prirode Zagorske gore. Park se prostire na području Krapinsko-zagorske i Varaždinske županije, između doline rijeke (oznaka A) čije je ime _____ i doline rijeke (oznaka B) čije je ime _____.

1

12. Na temelju položaja i hipsometrijskih obilježja prikazanih na karti odredite točan niz gora koje čine glavninu reljefa Parka prirode Zagorske gore. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

- a) Maceljska gora – Ravna gora – Ivanščica
c) Medvednica – Ivanščica – Strahinjčica

- b) Maceljska gora – Strahinjčica – Ivanščica
d) Kalnik – Ivanščica – Cesargradska gora

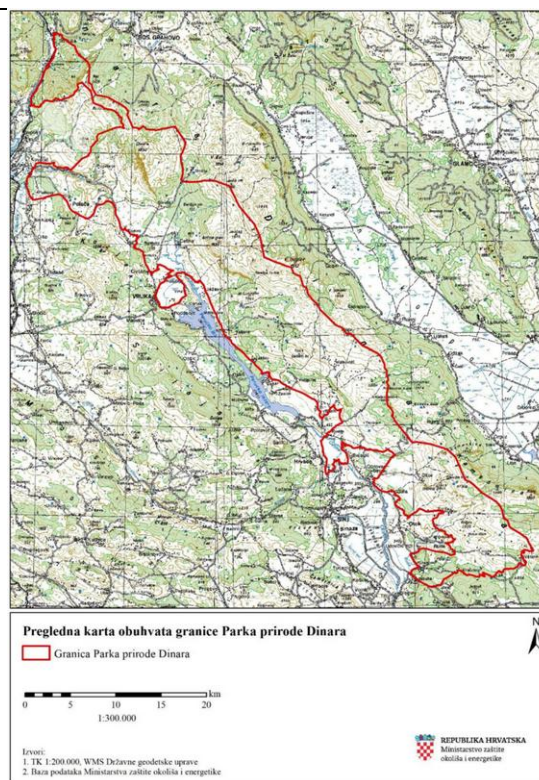
1

13. Najviši vrh novoproglašenog Parka prirode na hipsometrijskoj karti označen je brojem _____ i njegovo je ime _____.

SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA I FOTOGRAFIJE.

3

14. Na karti je prikazan Park prirode Dinara. Prostornu okosnicu parka čine planinski masivi čija su imena _____ - _____, dio Dinarskog gorja, koji zbog velike nadmorske visine i izraženog krškog reljefa pripadaju subekumenskom prostoru.

1

15. Najveći dio područja Parka prirode Dinara pripada porječju rijeke čije je ime _____, a manji, sjeverni dio, porječju rijeke čije je ime _____.

1

16. Koji opis najpreciznije odgovara tradicionalnom stočarskom načinu života u području Dinare prikazanome na fotografiji? Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

- a) Sezonsko premještanje stanovništva i stoke između dvaju područja bez stalnog naselja.
- b) Sezonsko premještanje stoke između planinskih i nizinskih pašnjaka uz postojanje stalnog naselja.
- c) Povremeno preseljavanje stanovništva radi boljih klimatskih uvjeta bez vezanosti uz stočarstvo.
- d) Stalno kretanje stočara bez trajnog mjesta stanovanja.
- e) Dnevno premještanje stoke između pašnjaka u blizini naselja.

1

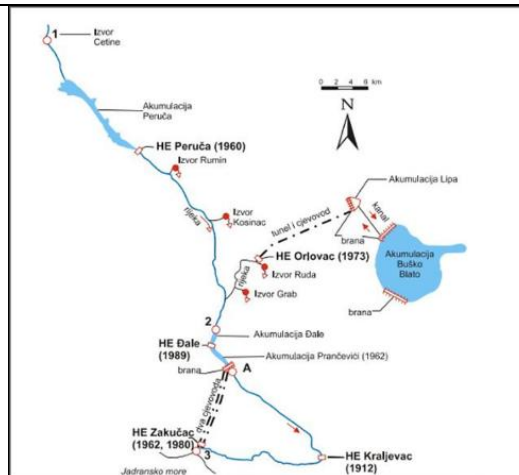
17. Koji je najtočniji opis dugoročnog društveno-gospodarskog učinka izgradnje HE Peruća na prostor Cetinske krajine? Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

- a) Potpuna depopulacija zbog isključivo negativnih ekoloških učinaka.
- b) Povećanje poljoprivredne proizvodnje isključivo zahvaljujući navodnjavanju.
- c) Smanjenje turističkog potencijala zbog degradacije krajolika.
- d) Isključivo industrijski razvoj bez utjecaja na demografsku strukturu.
- e) Kombinacija energetske stabilizacije regije, promjene naseljenosti i razvoja tercijarnih djelatnosti.

1

18. Koja je hidroelektrana u sustavu Cetine najveće instalirane snage i ima ključnu ulogu u ukupnoj proizvodnji električne energije? Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

- a) HE Peruća
- b) HE Orlovac
- c) HE Kraljevac
- d) HE Zakućac
- e) HE Đale

Porječje Cetine s hidroelektranama i akumulacijama

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.

3

19. Kako bi se ostvario održivi razvoj prostora Grada Dubrovnika, definirane su razvojne potrebe i potencijali otvorenih (zelenih) prostora i građevina od javnog interesa. Upisivanjem slova u odgovarajuće dijelove Vennova dijagrama razvrstajte potrebe i potencijale prema odgovarajućim potrebama. Ako se pojedini primjeri odnose na više dimenzija upišite slova u presjek odgovarajućih skupova.

A Očuvanje pristupačne, povezane i svima dostupne obalne zone za rekreaciju.

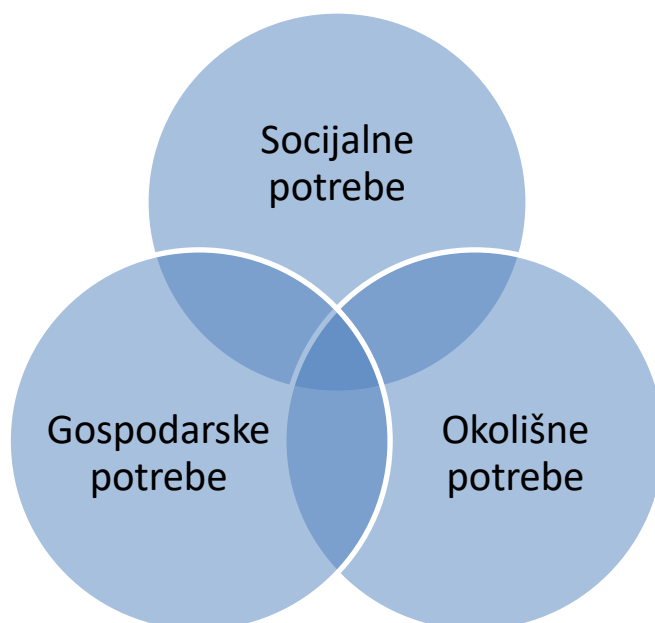
B Uspostavljanje biciklističkih i pješačkih staza te promicanje zdravih navika i aktivnog načina života te preoblikovanje svakodnevnih i održivih obrazaca kretanja stanovnika.

C Revitalizacija i parkovno oblikovanje šumskih sastojina unutar naselja radi očuvanja prirodnih vrijednosti i unaprjeđenja funkcionalnosti prostora.

D Očuvanje i revitalizacija autohtone renesansne arhitekture (dubrovački ljetnikovci) uz očuvanje krajobraznih vrijednosti prostora.

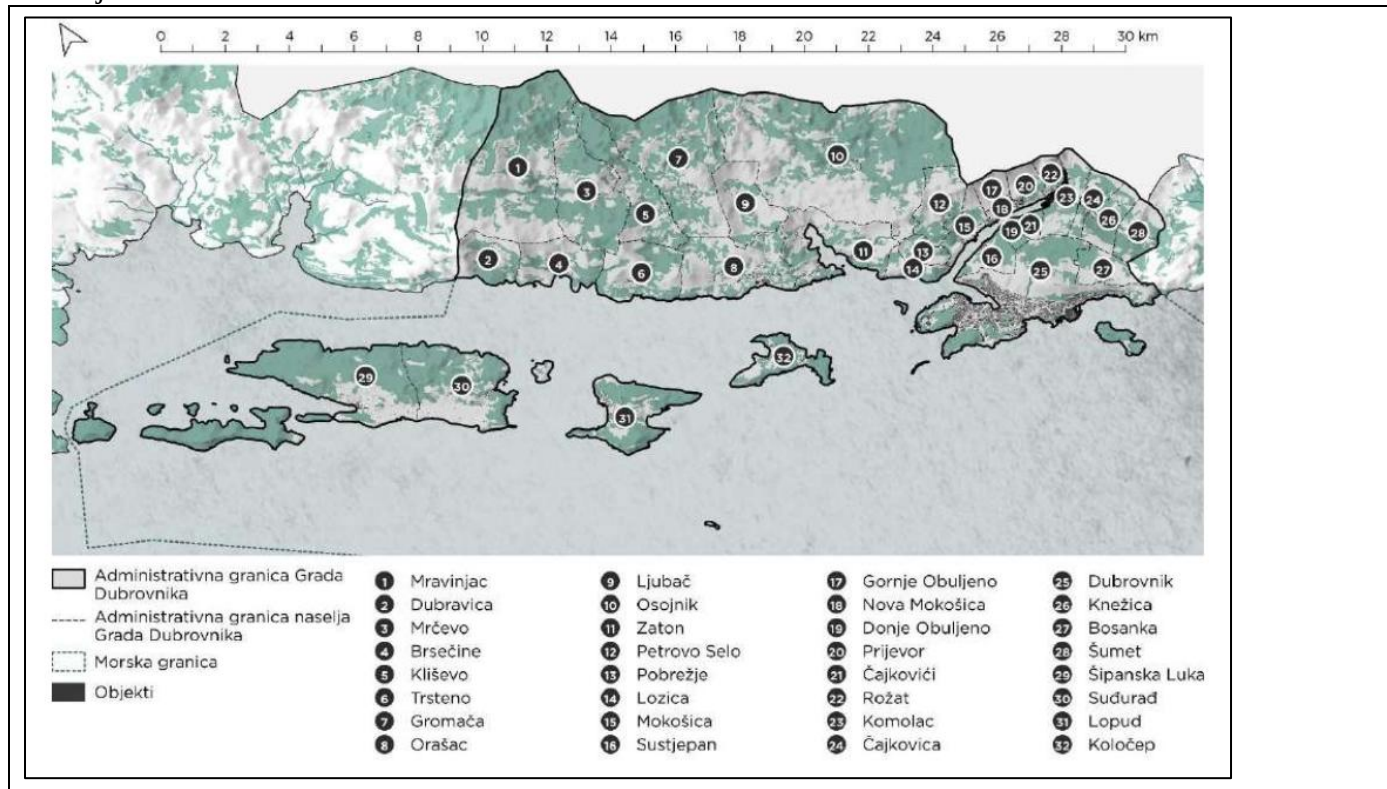
E Revitalizacija napuštenih i/ili devastiranih površina i objekata u javnu i društvenu namjenu.

F Povoljan geografski položaj i klimatski čimbenici koji omogućuju razvoj i produžetak turističke sezone.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA.

Naselja u sastavu Grada Dubrovnika

2

20. Grad Dubrovnik je administrativno-teritorijalna jedinica lokalne samouprave smještena na jugu Republike Hrvatske unutar županije čije je ime _____.

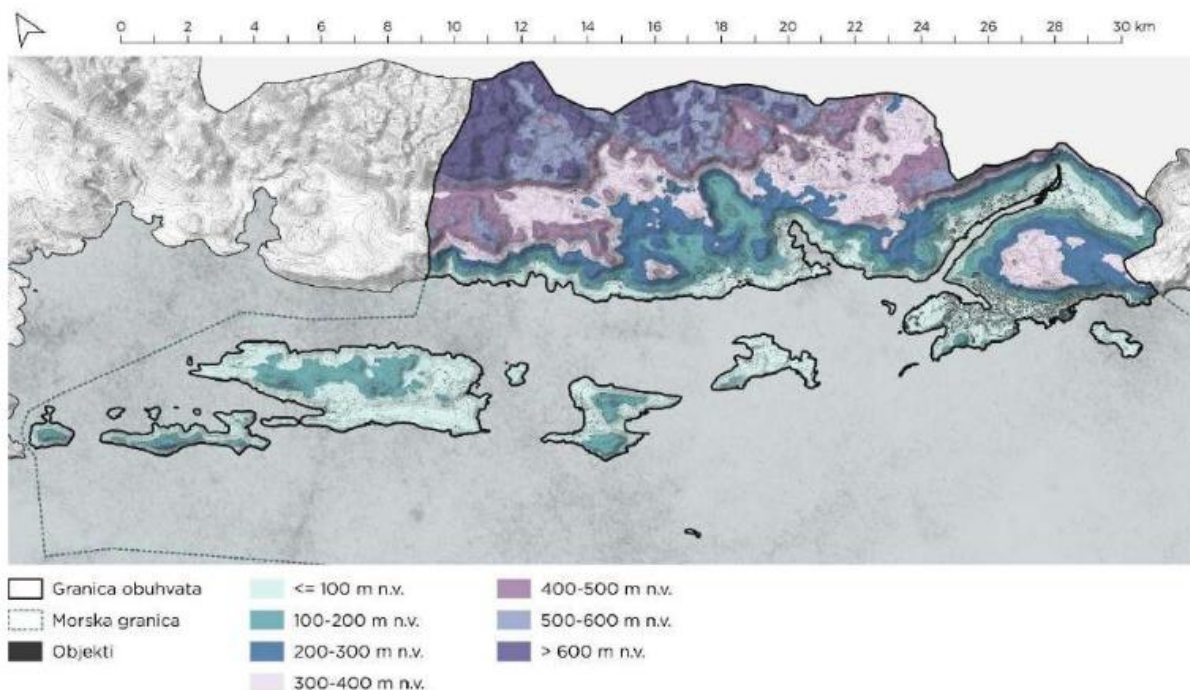
Granice obuhvata Grada Dubrovnika protežu se od Općine Dubrovačko primorje na sjeveru, do Općine Župa dubrovačka na jugu, dok prema _____ (upišite stranu svijeta) graniči s Bosnom i

Hercegovinom. Pri tome osim kopna Grad obuhvaća i _____

(Šipan, Lopud, Koločep) i niz manjih nenaseljenih otoka. U sastavu Grada Dubrovnika je _____ (upišite broj) naselja.

2

21. U parovima pojmova koji su podebljani i odvojeni kosim crtama u cijelosti zaokružite one pojmove koji su točni.

Samo naselje Dubrovnik obilježava brdoviti teren s nadmorskim visinama većinom od **0 do 100 / 100 do 200** m n. v., a na području Gromače prevladavaju nadmorske visine **manje/veće** od 500 metara.

Na administrativnom području Grada Dubrovnika hladne ekspozicije pojavljuju se većinski unutar zone visokog krša, na **lijevoj/desnoj** obali zaljeva Rijeke Dubrovačke te **prevladavaju / ne prevladavaju** na najvećem dijelu obalne kopnene linije.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.

1

22. Endem prikazan na fotografiji koji se nalazi u akvatoriju Grada Dubrovnika nazivamo _____, dnevno proizvodi do 14 litara kisika, a njegovo je stanište ključno jer u jednom dijelu životnog ciklusa o njemu ovisi čak četvrtina svih morskih vrsta.

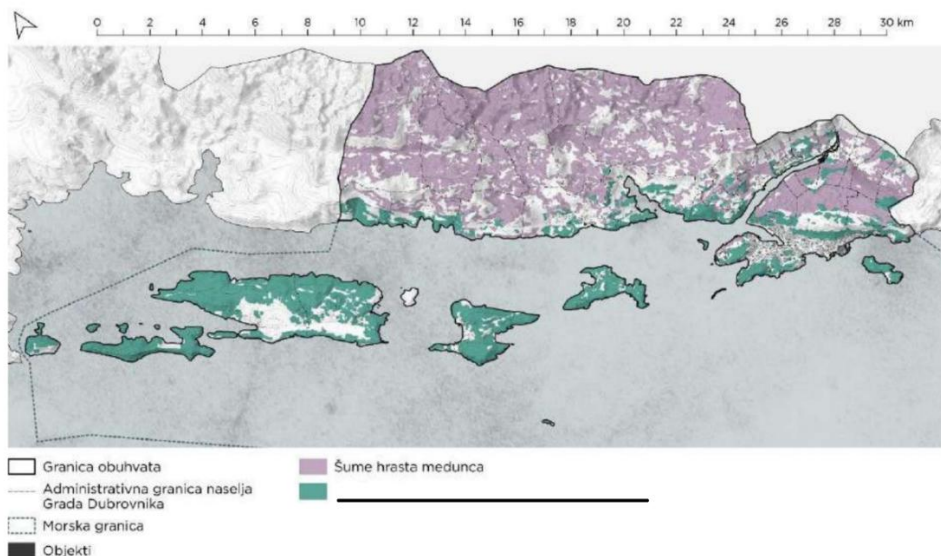
Autor: Frédéric Ducarme

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA I TABLICE. U SVAKOME OD SLJEDEĆIH ČETIRIJU ZADATAKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽITE SLOVA ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

1

23. Koja je klimazonalna šuma prikazana na priloženoj karti zelenom bojom?

Rasprostranjenost šuma na području Grada Dubrovnika

- a) alepskog bora b) bijelog graba c) crnike d) planike e) crnog jasena

1

24. Koja kombinacija promjena najbolje opisuje očekivane klimatske promjene na području Dubrovnika do kraja 21. stoljeća?

Prikaz trenda i projekcija promjene klimatoloških parametara u razdobljima buduće klime za područje Grada Dubrovnika.

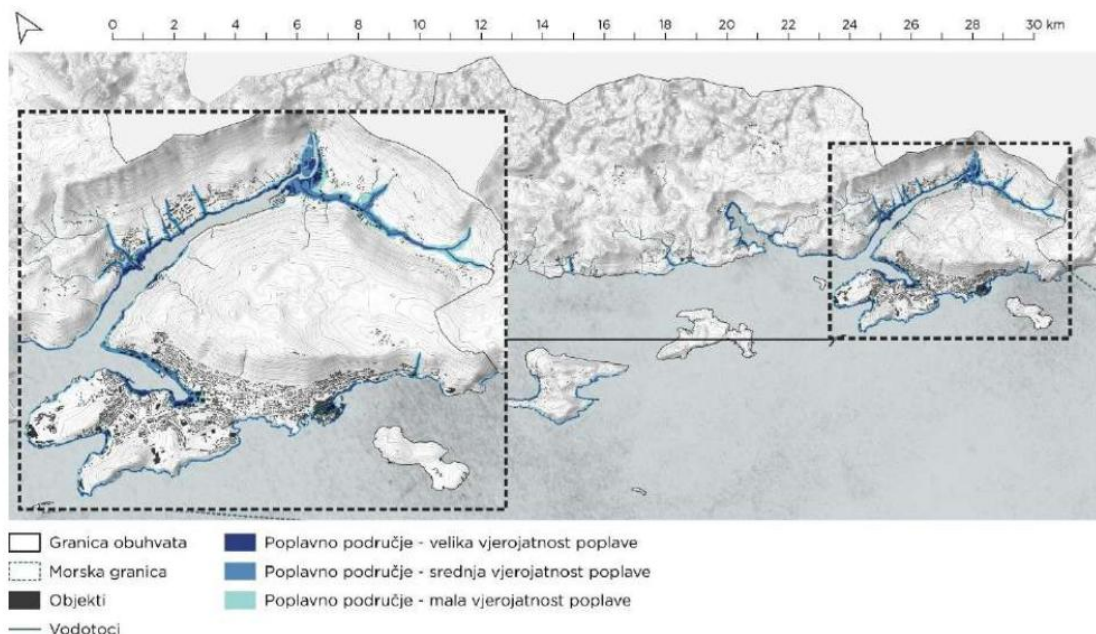
KLIMATOLOŠKI PARAMETAR	TREND I PROJEKCIJE BUDUĆE KLIME PREMA SCENARIJIMA	
	TREND	PROJEKCIJA
Izvor: Osim nacionalno izvješća Republike Hrvatske prema Okvornoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (1991-2010, 1993 i 2010-2010, 2010, 2010, 2010).		
Oborine	Srednja godišnja količina Blago smanjenje do 5 %	Srednja godišnja količina Blago povećanje 2 do 4 %
	Srednja sezonska količina Zima: -5 do 0 % / 10 god Proljeće: 0 do 5 % / 10 god Ljeto: -10 do -5 % / 10 god Jesen: -5 do 0 % / 10 god	Srednja sezonska količina Zima: 5 do 10 % Proljeće: 1 do 5 % Ljeto: -10 do -20 % Jesen: 5 do 10 %
	Srednja godišnja temperatura 0,2 do 0,3 °C / 10 god.	Srednja godišnja temperatura Godišnje: 1,5-1,6 °C
	Sezone Ljeti najveći porast od 0,3 do 0,6 °C / 10 god	Sezone Zima: 1,3-1,4 °C Proljeće: 1,1-1,2 °C Ljeto: 2,2-2,4 °C Jesen: 1,4-1,5 °C
Temperatura zraka	Srednja maksimalna temp. 0,3 do 0,4 °C / 10 god.	Srednja maksimalna temp. Zima: 1,3-1,5 °C Proljeće: 1,1-1,3 °C Ljeto: 2,0-2,2 °C Jesen: 1,4-1,6 °C
	Srednja minimalna temp. Značajan porast.	Srednja minimalna temp. Zima: 1,3-1,4 °C Proljeće: 1,1-1,2 °C Ljeto: 2,0-2,2 °C Jesen: 1,4-1,6 °C
	Godišnje: 21 do 27 dana Proljeće: 0 do 2,5 dana Ljeto: 10 do 17,5 dana Jesen: 5 do 10 dana	
Broj toplih dana (Tmax > 25 °C)	Povećanje od 5 do 7 dana / 10 god.	
Broj hladnih dana (Tmin < 0 °C)	Smanjenje od 0 do 1 dan / 10 god.	Godišnje: -3 do -12 dan / god
Broj vrlo vrućih dana (Tmax > 35 °C)	Nije zabilježena promjena.	Godišnje: 15 do 25 % Proljeće: 8 do 14 % Ljeto: 18 do 22 % Jesen: 14 do 18 %
Tople noći (Tmin > 20 °C)	Nije zabilježena promjena.	Godišnje: 11 do 13 % Proljeće: 10 do 18 % Ljeto: 22 do 28 % Jesen: 12 do 18 %

KLIMATOLOŠKI PARAMETAR	TREND I PROJEKCIJE BUDUĆE KLIME PREMA SCENARIJIMA	
	TREND	PROJEKCIJA
Maksimalna brzina vjetra na 10m	Maksimalna brzina vjetra povećala bi se u P1 na godišnjoj razini za 0,1 do 0,2 m/s i u P2 za 0,1 do 0,3 m/s. Na sezonskoj razini u P1 došlo bi do povećanja za 0,2 do 0,3 m/s tijekom zime i proljeća, te u P2 za 0,3 do 0,5 m/s isto tijekom zime i proljeća. U ostalim sezonama ne bi došlo do značajnih promjena. Srednji broj dana s maksimalnom brzinom vjetra većom od 20 m/s tijekom zime bi se prema RCP4.5 scenariju u P1 i P2 povećao za do 5 dana. Prema scenariju RCP8.5 u P1 i P2 broj dana povećao bi se za do 4 dana.	
	Projicirana promjena fluksa ulazne sunčeve energije u razdoblju P1 nije u istom smjeru u svim sezonama. Tijekom zime očekuje se smanjenje fluksa sunčeve energije za 1-2%, dok se tijekom ljeta i jeseni očekuje povećanje za 2-8%. U razdoblju P2 očekuje se daljnje povećanje fluksa ulazne sunčeve energije u svim sezonama, najviše tijekom ljeta za do 8 %.	
Sunčevo zračenje (fluks ulazne sunčane energije)		
Izvor: Trend - EEA, 2019; Projekcija - Climate ADAPT, 2024.		
Srednja razina mora	Trenutni trend srednje razine mora pokazuje da je na području izražen porast od 3 - 4 mm godišnje u razdoblju 1993-2017.	Porast srednje razina mora za period 2000.-2100. na području iznosio bi 60-70 cm.
	Izvor: Klimatske promjene, 2024.	
Ekstremna razina mora	2030. - porast od 1,4 m do 1,5 m 2050. - porast od 1,5 m do 1,8 m 2100. - porast od 1,9 m do 2,6 m	
	Izvor: CHANGE-WE-CARE projekt, 2020.	
Površinska temperatura mora	Linearni trend temperature mora za referentno razdoblje 1976.-2005. je vrlo nizak i beznačajan: 0,005 °C / 100 godina.	Do kraja 21. stoljeća temperatura mora povećala bi se prema RCP4.5 scenariju za 1,7 °C te prema RCP8.5 scenariju za 2,7 °C.
Površinski salinitet	Linearni trend saliniteta za referentno razdoblje 1976.-2005. je nizak i beznačajan: -0,05 ‰ / 100 godina.	Za period 2011.-2040. doći će do povećanja saliniteta prema RCP4.5 i RCP8.5 scenariju za 0,3 ‰. Za period 2041.-2070. doći će do povećanja od 0,6 ‰ prema RCP4.5 i 0,5 ‰ prema RCP8.5.

- a) smanjenje padalina i povećanje saliniteta mora
b) porast razine mora i povećanje ekstremne razine mora
c) povećanje Sunčeva zračenja i smanjenje maksimalne brzine vjetra
d) porast temperature mora i stagnacija broja vrlo vrućih dana
e) smanjenje broja hladnih dana i povećanje Sunčeva zračenja

1

25. Koja od navedenih tvrdnja ima uporište u podacima prikazanim na priloženoj karti?

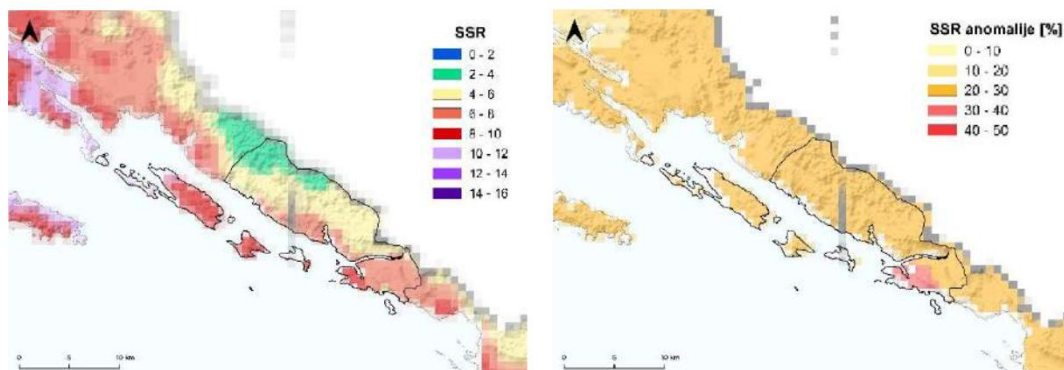

- Područja velike vjerojatnosti poplave uz vodotoke pojavljuju se diskontinuirano i ograničena su na donje dijelove tokova, bez znatnijeg širenja prema ušćima.
- Područja srednje i velike vjerojatnosti poplave pretežno su vezana uz dolinske sustave, pri čemu se njihov prostorni obuhvat povećava prema ušćima vodotoka.
- Poplavna područja najveće vjerojatnosti ravnomjerno su raspoređena između obalnog pojasa i unutrašnjosti, bez jasne povezanosti s reljefom.
- Područja male vjerojatnosti poplave dominantno se pojavljuju u neposrednoj blizini vodotoka, dok su zone visoke vjerojatnosti ograničene na obalni pojas.
- Prostorni raspored poplavnih područja ponajprije je određen nagibom padina, dok je utjecaj mreže vodotoka zanemariv.

1

26. Koja od navedenih tvrdnja ima uporište u podacima prikazanim na priloženim kartama.

Indeks srednjih sezonskih žestina (SSR) tijekom požarne sezone u novijem klimatološkom razdoblju 1991. – 2020. i omjer srednjih vrijednosti SSR razdoblja 1991. – 2020. i 1961. – 1990.

Izvor: DHMZ, 2023.

*Za procjenu potencijalne opasnosti od šumskih požara primjenjuje se kanadska metoda Fire Weather i indeks srednje sezonske žestine (engl. Seasonal Severity Rating, SSR).

- a) Područja s najvišim vrijednostima SSR indeksa ujedno pokazuju i najveće relativno povećanje SSR indeksa.
- b) Najveće relativne promjene SSR indeksa prostorno se podudaraju s područjima koja nemaju najviše vrijednosti SSR indeksa.
- c) Područja s najnižim vrijednostima SSR indeksa pokazuju najveće povećanje zbog izraženijih klimatskih promjena u zaleđu.
- d) Prostorna raspodjela relativnih promjena SSR indeksa u potpunosti slijedi raspodjelu vrijednosti SSR indeksa.
- e) Najveće promjene SSR indeksa pojavljuju se isključivo u područjima s najvećom nadmorskom visinom.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE TABLICE I DIJAGRAMA.

Pokazatelji međupopisnoga i prirodnoga kretanja stanovništva po jedinicama lokalne samouprave Urbanoga područja Dubrovnik od 2011. do 2021.

Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika 2011.	Broj stanovnika 2021.	Živorodeni (2011. – 2021.)	Umrli (2011. – 2021.)	Međupoisna promjena (2011. – 2021.)		Prirodna promjena (2011. – 2021.)	
					apsolutna	relativna (u %)	apsolutna	relativna (u %)
Dubrovačko primorje	2 170	1 636	164	338	-534	-24,61	-174	-9,14
Dubrovnik	42 615	41 562	4 603	4 757	-1 053	-2,47	-154	-0,37
Konavle	8 577	8 607	997	968	30	0,35	29	0,34
Župa dubrovačka	8 331	8 705	1 159	651	374	4,49	508	5,96
Urbano područje Dubrovnik	61 693	60 510	6 923	6 714	-1 183	-1,92	209	0,34

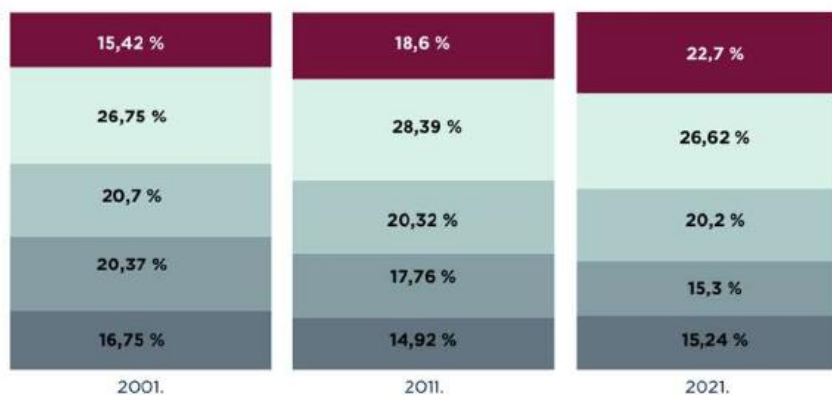
Izvor: *Gradovi i općine u statistici*, Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2026.

1 27. Prostor Urbanoga područja Dubrovnik u razdoblju od 2011. do 2021. bilježi podtip (trend) općega kretanja stanovništva _____ (upišite oznaku i naziv).

2 28. Općina Župa dubrovačka ima podtip (trend) općega kretanja stanovništva _____ (upišite oznaku i naziv) te bilježi porast broja stanovnika i intenzivniju izgradnju stambenih zona. Te su promjene povezane s njezinim položajem u blizini Dubrovnika i sve izraženijim vezama s gradom. Navedene promjene upućuju na proces čiji je naziv _____.

Promjena udjela dobnih skupina Grada Dubrovnika prema Popisima stanovništva 2001., 2011. i 2021.

■ <14 godina ■ 15-29 godina ■ 30-44 godina ■ 45-64 godina ■ > 65 godina

2

29. Dobna skupina _____ bilježi najveći porast udjela u razdoblju

2001. – 2021., a proces koji opisuje promjene u dobnoj strukturi nazivamo

_____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH TABLICA I TEKSTA.

Kretanje broj nezaposlenih u siječnju i srpnju na području UP-a Dubrovnik u razdoblju 2016. – 2021. po jedinicama lokalne samouprave.

Godina	Mjesec	Grad Dubrovnik	Dubrovačko primorje	Konavle	Župa dubrovačka	Ukupno UP Dubrovnik
2016.	siječanj	2.581	105	628	543	3.857
	srpanj	919	42	142	161	1.264
2017.	siječanj	2.260	77	517	454	3.308
	srpanj	827	38	137	156	1.158
2018.	siječanj	1.979	80	446	390	2.895
	srpanj	800	27	106	149	1.082
2019.	siječanj	1.962	67	493	376	2.898
	srpanj	702	27	95	135	959
2020.	siječanj	2.199	81	472	459	3.211
	srpanj	1.869	66	495	396	2.826
2021.	siječanj	2.119	81	472	459	3.131
	srpanj	1.293	35	190	231	1.749

Izvor: Strategija razvoja urbanog područja Dubrovnik do 2027.

Radni kontingent i zaposleno stanovništvo po jedinicama lokalne samouprave u UP-u Dubrovnik 2011.

Prostorna jedinica	Radni kontingent		Zaposleni			
	Broj stanovnika u radnom kontingentu (15-64)	Udio stanovništva u radnom kontingentu (u %)	Broj zaposlenih	Stopa zaposlenosti	Udio muškaraca u ukupnom broju zaposlenih (u %)	Udio žena u ukupnom broju zaposlenih (u %)
Grad Dubrovnik	28.327	66,5	16.554	58,4	51,3	48,7
Općina Dubrovačko primorje	1.271	58,6	720	56,6	59,6	40,4
Općina Konavle	5.679	66,2	3.373	59,4	54,8	45,2
Općina Župa dubrovačka	5.741	69,1	3.493	60,8	54,2	45,8
UP Dubrovnik	41.018	66,5	24.140	58,9	52,4	47,6

Izvor: Strategija razvoja urbanog područja Dubrovnik do 2027

3

30. Pozorno pročitajte tekst, pronađite u tekstu tri pogrešna pojma, prepisite ih u prvi stupac tablice, a uz njih u drugi stupac, u istome redu, upišite točne pojmove.

Analiza tržišta rada prikaz je dostupne radne snage koju iskazuje radni kontingent, a čini ga stanovništvo između 15 i 64 godine, koje se smatra radno sposobnim. Najveći je udio osoba u radnom kontingentu bio na području Župe dubrovačke (69,1 % u odnosu na ukupno stanovništvo), a najmanji u Općini Dubrovačko primorje (58,6 %). U svim promatranim jedinicama prevladava udio muškaraca u ukupnom broju zaposlenih, što upućuje na spolnu neravnotežu u zaposlenosti. Najveća razlika u udjelu zaposlenih prema spolu zabilježena je u Općini Konavle, dok je u Gradu Dubrovniku taj odnos najuravnoteženiji.

Utjecaj sezonalnosti vidljiv je na višegodišnjoj dinamici prisutnoj na tržištu rada. Naime, u svim jedinicama lokalne samouprave zabilježen je veći broj zaposlenih sredinom godine u odnosu na njezin početak. Razlika između ljetnih i zimskih mjeseci najviše se ističe u općinama Dubrovačko primorje i Konavle, a najmanje izražena sezonalnost zapošljavanja prisutna je u Župi dubrovačkoj, što se može argumentirati gospodarskim djelatnostima koje su u nešto većoj mjeri diverzificirane u odnosu na ostatak UP-a.

Utjecaj sezonalnosti očituje se u manjem broju nezaposlenih tijekom ljetnih mjeseci. Prosječan godišnji broj nezaposlenih smanjivao se u razdoblju od 2016. do 2021., uz iznimku 2020. zbog sezonalnosti turizma, a u istom razdoblju broj nezaposlenih bio je veći početkom godine (u siječnju).

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM